

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 80/14
U Luxembourg 5. lipnja 2014.

Presuda u predmetu C-146/14 PPU
Bashir Mohamed Ali Mahdi

Sudski nadzor produljenog zadržavanja mora omogućiti nadležnom sudskom tijelu da vlastitom odlukom zamijeni odluku tijela koje je odredilo prvotno zadržavanje državljanina treće zemlje

Svako produljenje zadržavanja također se mora odrediti u obliku pisanog te pravno i činjenično obrazloženog akta, kako bi sudska vlast mogla nadzirati njegovu zakonitost

Dana 9. kolovoza 2013. Bashir Mohamed Ali Mahdi, sudanski državljanin bez važećeg osobnog dokumenta, uhićen je u Bugarskoj. Budući da su protiv njega donesene prisilne upravne mjere deportacije, B. Mahdi je upućen u centar za upravno zadržavanje. Dana 12. kolovoza 2013. potpisao je izjavu o dobrovoljnom povratku u Sudan.

B. Mahdi je zatim povukao svoju izjavu o dobrovoljnom povratku. Iako je njegov identitet potvrđen, sudansko veleposlanstvo je B. Mahdiju odbilo izdati putnu ispravu zato što se nije htio vratiti u Sudan. Nakon isteka prvotnog razdoblja zadržavanja, bugarska tijela su pokrenula postupak pred bugarskim upravnim sudom s ciljem produljenja zadržavanja, pozivajući se među ostalim na opasnost od bijega i nedostatak suradnje tog državljanina.

U tim se uvjetima bugarski sud obratio Sudu kako bi mu ponajprije postavio dva postupovna pitanja, odnosno treba li nadležno upravno tijelo donijeti pravno i činjenično obrazložen pisani akt kad preispituje položaj osobe u pitanju nakon isteka prvotnog razdoblja zadržavanja te zahtijeva li nadzor zakonitosti tog akta to da nadležno sudsko tijelo mora moći odlučiti o meritumu predmeta.

Što se tiče prvog pitanja, Sud podsjeća na to da u sklopu Direktive o vraćanju državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom¹ jedino što se zahtijeva pri donošenju pisanog akta jest to da zadržavanje mora biti određeno u pisanom obliku uz navođenje stvarnih i pravnih razloga. Taj se zahtjev treba shvatiti tako da se odnosi i na svaku odluku o produljenju zadržavanja, s obzirom na to da zadržavanje i produljenje imaju istovrsnu prirodu i da se državljanin mora moći upoznati s razlozima donošenja odluke koja se na njega odnosi. Sud je stoga proglasio da je u slučaju u kojem su bugarska tijela, prije nego što su pokrenula postupak pred upravnim sudom, odlučila da se zadržavanje nastavlja, potrebno donijeti pravno i činjenično obrazložen pisani akt. S druge strane, ako su bugarska tijela samo preispitala položaj B. Mahdija, a da pritom nisu odlučila o zahtjevu za produljenje, nisu bila obvezna donijeti akt u očitom nedostatku takve odredbe u direktivi.

Što se tiče drugog pitanja, Sud je proglasio da sudsko tijelo koje odlučuje o zahtjevu za produljenje prvotnog zadržavanja obvezno mora moći odlučiti o svim činjeničnim i pravnim pitanjima kako bi utvrdilo je li produljenje opravdano, što zahtijeva temeljito ispitivanje činjeničnih navoda svojstvenih slučaju. Navedeno tijelo mora moći vlastitom odlukom zamijeniti onu kojom je određeno prvotno zadržavanje te odrediti bilo produljenje zadržavanja bilo zamjensku manje prisilnu mjeru bilo puštanje na slobodu kad je to opravdano. Sudsko tijelo mora uzeti u obzir sve okolnosti relevantne za donošenje takve odluke. Slijedi da se ovlasti sudskog tijela u okviru takvog nadzora ne mogu ni u kojem slučaju ograničiti samo na okolnosti koje je iznijelo upravno tijelo.

¹ Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, str. 98.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 8., str. 188.)

Usto sud koji je uputio zahtjev pita Sud može li prvotno razdoblje zadržavanja biti produljeno samo zato što državljani treće zemlje nije predao osobne dokumente te zato što postoji opasnost od njegova bijega. U tom pogledu Sud podsjeća na to da je opasnost od bijega element koji treba uzeti u obzir u sklopu prvotnog zadržavanja. Međutim, kad je riječ o produljenju zadržavanja, opasnost od bijega nije jedan od dvaju uvjeta produljenja iz direktive. Stoga je ta opasnost relevantna samo što se tiče preispitivanja uvjeta koji su prvotno doveli do zadržavanja. To dakle zahtijeva ocjenu činjeničnih okolnosti položaja B. Mahdija kako bi se ispitalo može li se manje prisilna mjera učinkovito primijeniti protiv njega. Nedostatak osobnih dokumenata može se uzeti u obzir isključivo u slučaju stalne opasnosti od bijega. Slijedi da takav nedostatak, sam po sebi, ne može opravdati produljenje zadržavanja.

Sud koji je uputio zahtjev također želi znati može li se B. Mahdiju pripisati odbijanje sudanskog veleposlanstva da mu izda osobne dokumente te ako da, može li se ponašanje B. Mahdija smatrati nedostatkom suradnje s njegove strane, što bi opravdalo produljenje zadržavanja. Sud odgovara da se može smatrati da je B. Mahdi pokazao „nedostatak suradnje“ u smislu direktive samo ako iz ispitivanja njegovog ponašanja proizlazi da nije surađivao u provedbi akcije udaljavanja i da je vjerojatno da ta akcija zbog takvog ponašanja traje dulje nego što je predviđeno. Provjera tog pitanja je na sudu koji je uputio zahtjev.

Naposljetku, u odgovoru na posljednje pitanje suda koji je uputio zahtjev, Sud je proglasio da iako nema obvezu B. Mahdiju izdati valjanu dozvolu boravka ili dodijeliti pravo na boravak u slučaju njegovog oslobođenja, Bugarska mu ipak mora izdati pisanu potvrdu njegovog položaja, sukladno onome što je predviđeno u direktivi.

NAPOMENA: Prethodno pitanje omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako veže i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708